

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (щодо діяльності активного споживача на роздрібному ринку електричної енергії)

Відносини на роздрібному ринку електроенергії регулюються Законом України «Про ринок електричної енергії» та іншими нормативно-правовими актами, зокрема Правилами роздрібною ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила), та Порядком продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 грудня 2023 року № 2651 (далі – Порядок). Нормами Правил та Порядку встановлюються, зокрема, особливості взаємовідносин учасників ринку електричної енергії з активними споживачами, основні засади діяльності активних споживачів на роздрібному ринку електричної енергії.

З метою удосконалення та узгодження окремих положень Правил та Порядку, у тому числі, врегулювання порядку укладення договорів за механізмом самозабезпечення, забезпечення можливостей продажу за доступними механізмами надлишків виробленої на генеруючих установках електричної енергії, окремих особливостей набуття статусу активного споживача об'єднанням співвласників багатоквартирного житлового будинку, тощо - Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Зазначений Проєкт постанови містить ознаки регуляторного акта та потребує проходження регуляторної процедури відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Враховуючи вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує:

1. Схвалити проєкт Постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

2. Оприлюднити проєкт Постанови НКРЕКП «Про затвердження змін до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій та подальших відкритих обговорень.

**Заступник Директора Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії**

Ірина ОСОВИК

UB
НКРЕКП
№1719-20.1/24 від 08.08.2024
КЕП: Осовик І. А. 08.08.2024 18:08
3FAA9288358EC0030400000F0DA1F00120FC100
Сертифікат дійсний з 05.09.2023 до 04.09.2025 23:59

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до
деяких постанов НКРЕКП

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної
комісії, що здійснює
державне регулювання у
сферах енергетики та
комунальних послуг
№ _____

Зміни
до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

1. Унести до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, такі зміни:

1) у пункті 1.1.2 глави 1.1 розділу I:
абзац сьомий після слів «не є» доповнити словами «його основною»;
в абзаці тринадцятому знаки та слова «(далі – генеруючі установки)»
виключити;

2) у розділі II:
абзац другий пункту 2.1.6 глави 2.1 доповнити словами «або комерційною
пропозицією за механізмом самовиробництва»;
у пункті 2.3.17 глави 2.3 слова «зберігання електричної енергії» замінити
словами «зберігання енергії»;

3) друге речення абзацу восьмого пункту 3.2.9 глави 3.2 розділу III після
слів «з розподілу» доповнити словами «або передачі електричної енергії»;

4) у розділі V:
у главі 5.2:
у пункті 5.2.2:
підпункти 33 та 34 викласти в такій редакції:
«33) купувати у споживача, якому електропостачальник здійснює
постачання електричної енергії, електричну енергію, вироблену установкою
зберігання енергії та/або генеруючою установкою споживача (у тому числі,
когенераційною установкою), потужність якої не перевищує 5 МВт, за вільними
цінами в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії таким
споживачем, за договором, укладеним між ними за домовленістю сторін;

34) купувати електричну енергію, вироблену установкою зберігання
енергії та/або генеруючою установкою активного споживача (у тому числі

установкою зберігання енергії та/або генеруючими установками третіх осіб, що приєднанні до мереж такого активного споживача), за умови укладення договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва з цим активним споживачем, у порядку, визначеному цими Правилами;»;

у підпункті 35 знаки та слова «у порядку, затвердженому Регулятором» замінити словами, цифрами та знаками: «згідно з Порядком продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 грудня 2023 року № 2651»;

у підпункті 17 пункту 5.3.2 глави 5.3 слова «та або генеруючими установками» замінити словами та знаками «та/або генеруючими установками та/або установками зберігання енергії»;

у главі 5.5:

у пункті 5.5.1:

у підпункті 19 слова «експлуатації своїх електроустановок» замінити словами та знаками «з управління електроустановками споживача, зокрема, їх встановлення, експлуатації, обробки даних та технічного обслуговування»;

у підпункті 23 слова «з енергії сонячного випромінювання, енергії вітру, з біомаси, біогазу, з гідроенергії, геотермальної енергії» виключити;

підпункт 27 після слова «балансування» доповнити словами «самостійно або у складі агрегованих груп»;

у підпункті 28 слова «та об'єднуватися в групи з цією метою» замінити словами «самостійно або у складі агрегованих груп»;

підпункт 29 доповнити знаками та словами «(при цьому вимоги та обмеження, що встановлюються для генеруючих установок та/або установок зберігання енергії активних споживачів, застосовуються також до генеруючих установок третіх осіб, що приєднані до електричних мереж або електроустановок активного споживача)»;

після підпункту 29 доповнити новим підпунктом 30 такого змісту:

«30) на продаж електропостачальнику, який здійснює йому постачання електричної енергії, електричну енергію, вироблену його установкою зберігання енергії та/або генеруючою установкою (у тому числі, когенераційною установкою), потужність якої не перевищує 5 МВт, за вільними цінами в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії таким споживачем, за договором, укладеним між ними за домовленістю сторін;»;

У зв'язку з цим підпункти 30 та 31 вважати відповідно підпунктами 31 та 32;

підпункт 6 пункту 5.5.2 виключити.

У зв'язку з цим підпункт 7 вважати підпунктом 6;

5) у другому реченні абзацу дев'ятого пункту 6.1.3 глави 6.1 розділу VI слова «наступного після укладення Активним споживачем договору» замінити словами «з якого діє договір про постачання електричної енергії»;

б) у розділі IX:

пункт 9.1.1 глави 9.1 доповнити знаками та словами «, а також відпуском електричної енергії, виробленої його генеруючими установками та/або з установки зберігання енергії, встановленими споживачем та/або приєднаними до його власних електричних мереж»;

пункт 9.6.1 глави 9.6 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«13) ціни за відповідний розрахунковий період, за якими здійснюється розрахунок вартості відпущеної активним споживачем електричної енергії за механізмом самовиробництва.»;

7) у розділі XI:

у главі 11.3:

в абзаці третьому пункту 11.3.9 слова «подачі та» виключити;

абзаци перший та другий пункту 11.3.10 викласти в такій редакції:

«11.3.10. Зобов'язання щодо купівлі постачальником універсальних послуг за «зеленим» тарифом обсягів виробленої електричної енергії генеруючою(-ими) установкою(-ами) приватного домогосподарства починають діяти з дати укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом приватним домогосподарством. До укладення такого договору споживач не має права відпуску згенерованої електричної енергії в електричну мережу.

Обсяги згенерованої електричної енергії приватним домогосподарством в електричну мережу до укладення договору про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом приватним домогосподарством обліковуються в складі надходження електричної енергії до електричної мережі оператора системи як компенсація технологічних втрат, на території місця провадження господарської діяльності якого перебувають генеруючі установки приватного домогосподарства.»;

в абзаці сьомому пункту 11.3.23 слово «купує» замінити словом «викупує», а слово «ціною» замінити словами та знаками «середньозваженою ціною за розрахунковий період (місяць)»;

у главі 11.4:

пункт 11.4.3 доповнити новими абзацами такого змісту:

«Для укладення договору про постачання електричної енергії споживачу або договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг на умовах комерційної пропозиції за механізмом самовиробництва з обраним електропостачальником споживач надає перелік документів, визначених пунктом 3.2.12 глави 3.2 розділу III цих Правил, та довідку банківської установи (у тому числі роздруковану з мережі інтернет) про банківські реквізити рахунку, відкритого в банківській установі, що має діючу ліцензію НБУ, щодо провадження банківської діяльності на території України, для перерахування коштів електропостачальником за вироблену активним споживачем електричну енергію за механізмом самовиробництва.

Для зміни комерційної пропозиції на комерційну пропозицію за механізмом самовиробництва в межах одного електропостачальника споживач

має надати електропостачальнику паспорт точки розподілу, у якому наявна інформація про встановлення генеруючої(-их) установки(-ок) з можливістю відпуску електричної енергії та організації окремого комерційного обліку відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.»;

пункт 11.4.4 викласти в такій редакції:

«11.4.4. Договір купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва є додатком до договору про постачання електричної енергії споживачу/договору/про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг, та розробляється електропостачальником/постачальником універсальних послуг на основі Примірного договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва (додаток 3 до додатку 5 та додаток 4 до додатку 6 до цих Правил) та укладається в установленому цими Правилами порядку.»;

у пункті 11.4.6:

абзац перший після слова «Електропостачальник» доповнити знаком та словами «/постачальник універсальних послуг в односторонньому порядку», після слова «зберігання» доповнити словом «енергії»;

в абзаці другому слова «електрогенеруючої установки» замінити словами «генеруючої установки споживача»;

абзац третій виключити.

У зв'язку з цим абзаци четвертий – сьомий вважати відповідно абзацами третім – шостим;

в абзаці третьому цифри «12» замінити цифрами «15»;

в абзаці п'ятому слова «у терміни» замінити цифрами, знаком та словами «до 15 числа місяця, наступного за розрахунковим»;

в абзаці шостому слова «цим Договором» замінити знаком та словами «договором купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва»;

у главі 11.5:

у пункті 11.5.2:

абзац перший доповнити словами «виконанням однієї з умов»;

абзац другий доповнити словами «або до договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«2) укладенням договору з гарантованим покупцем або постачальником універсальних послуг про продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом;»;

абзац четвертий після слів «установки зберігання енергії» доповнити словами «та укладенням відповідних договорів»;

абзац сьомий після слів «перевищення Активним споживачем» доповнити словами «за механізмом самовиробництва»;

пункт 11.5.5 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Оплата послуг з передачі електричної енергії та розподілу електричної енергії розраховується Активним споживачем, який встановив установки зберігання енергії, окремо на обсяг електричної енергії, спожитої з мережі оператора системи електроустановками, призначеними для споживання та

виробництва електричної енергії, та окремо на обсяг абсолютної величини різниці між місячним відбором та місячним відпуском електричної енергії установкою зберігання енергії. В іншому випадку Активний споживач сплачує плату за послуги з передачі та розподілу електричної енергії, яка розраховується на загальний обсяг спожитої з мережі електричної енергії.»;

пункт 11.5.6 викласти в такій редакції:

«11.5.6. Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку вважається Активним споживачем за умови:

приєднання генеруючих установок та/або установок зберігання енергії до електричних мереж багатоквартирного будинку з можливістю відпуску, виробленої електричної енергії в мережу оператора системи, у порядку визначеному КСР, та укладенням договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва, що є додатком до договору про постачання електричної енергії споживачу або до договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг;

приєднання генеруючих установок та/або установок зберігання енергії до електричних мереж квартир та/або нежитлових приміщень, сумарна потужність яких не перевищує величину дозволеної (договірної) потужності електроустановок об'єднання співвласників багатоквартирного будинку такого споживача за мінусом величини його встановленої потужності власних генеруючих установок та установок зберігання енергії відповідно та укладенням договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва, що є додатком до договору про постачання електричної енергії споживачу, або Договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг. У такому випадку власники генеруючих установок та/або установок зберігання енергії, приєднаних до електричних мереж квартир та/або нежитлових приміщень по відношенню до ОСББ вважаються третіми особами.».

8) додаток 2 до додатку 5 вважати додатком 3;

9) у додатку 6:

у главі 4:

у пункті 4.10 цифри «20» замінити цифрами «25»;

у пункті 4.11 знаки та слова «за вільними цінами, крім випадків, визначених законом» замінити знаками та словами «за середньозваженою ціною за розрахунковий період (місяць), що склалась на ринку «на добу наперед», але не вище ціни, за якою постачальник універсальних послуг здійснює постачання електроенергії такому споживачу».

додаток 2 вважати додатком 4.

2. Унести до глави 4 Порядку продажу та обліку електричної енергії, виробленої активними споживачами, та розрахунків за неї, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 грудня 2023 року № 2651, такі зміни:

1) у пункті 4.1:

в абзаці першому цифри та знак «4.4» замінити цифрами та знаком «4.3»;

2) у пункті 4.3

абзаци вісімнадцятий та дев'ятнадцятий замінити новими чотирма абзацами такого змісту:

$$\langle B_B = \sum_{k=1}^n \sum_{j=1}^{24} (W_B^{k,j} \times T_{\Pi}^{k,j}) + \sum_{k=1}^n \sum_{j=1}^{24} (W_{\text{перевищ}}^{k,j} \times T_{\text{перевищ}}^{k,j}); \quad (4.3)$$

де $T_{\Pi}^{k,j}$ – ціна відпущеної електричної енергії:

для приватних домогосподарств та малих побутових споживачів, яким здійснює постачання ПУП становить ціну РДН k-ої години, j-ої доби (для приватного домогосподарства, де встановлена УЗЕ - $T_{\Pi}^{k,j}$ становить ціну РДН k-ої години, j-ої доби, але не вище ціни, за якою ПУП здійснює постачання електроенергії побутовим споживачам);

для споживачів, яким здійснює постачання постачальник за вільними цінами – вільна ціна».

У зв'язку з цим абзаци двадцятий – двадцять шостий вважати відповідно абзацами двадцять другим – двадцять восьмим.

Заступник директора Департаменту із
регулювання відносин та захисту
прав споживачів на роздрібному
ринку електричної енергії

Ірина ОСОВИК